

Nr 26.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 till understöd åt föreningarna Skyddsvärnet i Stockholm och Göteborg.

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Mogård* och *Ohlon* (I: 40) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i Stockholm (II: 131), har hemställts, att riksdagen måtte å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 37 000 kronor att utgå som bidrag till föreningarna Skyddsvärnet i Stockholm och Göteborg.

Motionärerna ha till stöd för sitt förslag bl. a. hänvisat till en av fångvårdsstyrelsen den 9 september 1949 avgiven underdånig framställning, vari hemställts, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att bevilja det ifrågasvarande anslaget.

Beträffande de skäl, motionärerna i övrigt anfört, hänvisas till motionen I: 40.

Utskottet. Föreningarna Skyddsvärnet i Stockholm och Göteborg erhålla bidrag av statsmedel för sin verksamhet dels från anslaget till Bidrag till Svenska skyddsförbundet, dels ock från anslaget till Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl. Vidare uppbära föreningarna ersättning enligt därom gällande bestämmelser för genom deras försorg utförda förundersökningar samt övervaknings- och tillsynsuppdrag. Enligt föreningarnas verksamhetsberättelser för år 1948 uppgingo statsanslagen för detta år — sistnämnda ersättningar oberäknade — till 68 500 kronor resp. 23 651 kronor 30 öre. Föreningarnas inkomster i övrigt utgöras av kommunala bidrag, enskilda medlemsavgifter och gåvor, m. m. Kommunala anslag ha för nämnda år lämnats av Stockholms stad med 18 000 kronor och av Göteborgs stad med 2 000 kronor. De på annat sätt insamlade medlen uppgingo till ca 63 500 kronor resp. 15 500 kronor. Utgifterna utgöras huvudsakligen av utbetalda understöd till hyra, verktyg, uppehälle, kläder m. m. samt av löner och omkostnader för personal för handhavande av förundersökningar samt övervaknings- och tillsynsuppdrag.

Av fångvårdsstyrelsens skrivelse den 9 september 1949 framgår att föreningarna Skyddsvärnet i Stockholm och Göteborg hemställt om särskilda

understöd för sin verksamhet under år 1949 med 27 000 kronor resp. 10 000 kronor. Styrelsen har framhållit, att föreningarnas ekonomi under de senare åren alltmera försämrats, beroende bl. a. på att föreningarna på grund av dyrtiden måst bevilja sina tjänstemän högre löner och på att personalen till följd av ständigt stegrad arbetsbörda måst utökas. Ersättningarna för övervakning av villkorligt dömda och tillsyn över villkorligt frigivna hade icke undergått någon förhöjning. Föreningen i Stockholm hade för 1948 redovisat ett underskott på ca 12 000 kronor, vilket måst täckas med banklån, och även för 1949 beräknades underskott komma att uppstå.

Av de ytterligare uppgifter rörande föreningarnas ekonomi, som utskottet inhämtat, framgår att 1948 års underskott för stockholmsföreningens vidkommande uppgått till 12 343 kronor 25 öre och för göteborgsföreningen till 8 479 kronor 9 öre. De disponibla medlen utgjorde vid utgången av samma år ca 5 000 kronor resp. 12 000 kronor. Enligt av förstnämnda förening under hand lämnade uppgifter beräknas även bokslutet över 1949 års verksamhet komma att uppvisa ett betydande underskott.

Såsom framgår av de nyss lämnade uppgifterna har ifrågavarande föreningars ekonomi på sista tiden blivit i hög grad ansträngd. Detta torde främst vara beroende på att de senaste årens lagstiftning på straffverkställighetens område medfört en betydande ökning av de frivilliga skyddsorganisationernas arbetsuppgifter. Såsom ett exempel kan anföras, att enligt uppgift antalet personer, med vilka Skyddsvärnet i Stockholm haft att taga befattning, ökat från 1 209 under 1938 till 2 630 under 1948. Antalet villkorligt dömda samt villkorligt frigivna var under de båda jämförelseåren 353 resp. 1 833. Då någon förhöjning av arvodena för övervaknings- och tillsynsuppdrag icke ägt rum, ha löneökningar för föreningarnas personal i sin helhet belastat dessas ekonomi. En betydande förbättring kommer att inträda för det fall, att Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag om höjning av dessa ersättningar vinner riksdagens bifall. Såsom framhållits i motionerna kommer emellertid ett beslut härom att tillföra föreningarna ökade inkomster först efter någon tid. Med hänsyn härtill och till den svåra belägenhet, vari ifrågavarande föreningar f. n. befinna sig, har utskottet funnit det skäligt, att föreningarna erhålla tilläggsanslag av statsmedel. Utskottet kan emellertid icke tillstyrka högre anslag än 25 000 kronor för ändamålet. Samtidigt vill utskottet understryka, att ifrågavarande medgivande är av engångsnatur och syftar till att överbrygga svårigheterna, intill dess föreningarna på andra vägar beredas lättnad. Det får sålunda icke tillmätas den principiella innebörden, att statsverket för framtiden skall åtaga sig att täcka eventuella underskott i föreningarnas verksamhet.

Beloppet torde lämpligen böra anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 såsom en förstärkning av anslaget till Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl. Det bör ankomma på fångvårdsstyrelsen att, med beaktande av bl. a. föreningarnas ekonomiska resultat för år 1949 och deras tillgång till disponibla medel, meddela beslut om beloppets fördelning mellan de båda föreningarna.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen må i anledning av motionerna I: 40 och
II: 131 till *Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.*
å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 under
andra huvudtiteln anvisa ett anslag av 25 000 kronor.

Stockholm den 17 februari 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Rickard Lindström, Sven Larsson, Karl Andersson, Gränebo, Ohlon, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, fröken Andersson, herrar Sundelin, Leander, Gillström, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Ivar Persson och Lundgren; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Wallentheim, Svensson i Ljungskile, Lindholm, Ståhl, Staxäng, Petterson i Degerfors, Thapper, fröken Elmén, herrar Onsjö, Johansson i Mysinge och Henriksson.
